

**Raport z praktyk zawodowych dla kierunków kształcenia
Zootechnika (studia stacjonarne i niestacjonarne), Inspekcja weterynaryjna oraz Zoofizjoterapia
w roku akademickim 2021/2022**

z dn. 14.11.2022 r.

Praktyka zawodowa realizowana jest na wszystkich kierunkach kształcenia I stopnia prowadzonych na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich. Realizacja praktyk odbywają się zgodnie z obowiązującym Regulaminem Praktyk [LINK](#). Jako przedmiot obowiązkowy prowadzony bez bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim, stanowi wyzwanie dla Praktykantów z uwagi na konieczność współpracy z praktykodawcami w zróżnicowanym środowisku pracy. Stawiane podczas praktyk zawodowych wyzwania wpisując się w zakładane efekty uczenia się wykazane w sylabusach przedmiotu dla każdego kierunku kształcenia przypisanych odpowiednio do programów kształcenia [LINK](#). Program praktyk ustalany jest indywidualnie z poszczególnym praktykodawcą i stanowi element zawieranej umowy o praktyki [LINK](#). Unormowano system oceniania z uwzględnieniem opinii opisowej i punktowej praktykodawców. Przed rozpoczęciem praktyk (adekwatny semestr dla kierunku kształcenia) organizowane są spotkania informacyjne ze studentami oraz upubliczniana jest aktualna informacja o zasadach organizacji praktyk na stronie WHiBZ.

Warto podkreślić, że w przypadku bezpośredniej pracy ze zwierzętami, wypracowano możliwość doboru praktykodawcy przez studenta, dzięki czemu będąc mieszkańcem wsi, nie musi on/ona narażać własnego stada. Jest to ważne szczególnie w czasie niebezpieczeństwa rozprzestrzeniania się ASF lub AI (Tab.2.). Niezależnie od miejsca realizacji praktyk, studenci przedkładają oświadczenie o posiadaniu ubezpieczenia od następstw niebezpiecznych wypadków.

Ważne, że praktyki zawodowe dodatkowo wspierają rozwój umiejętności inżynierskich, co często potwierdzają opinie studentów zawierane w ich sprawozdaniach. Poza typowymi obowiązkami związanymi z zadaniami podejmowanymi przez praktykantów, współpracując w zespołach podnoszą oni swoje umiejętności pracy w zespole, planowania pracy, podejmowania decyzji i wielu innych. Kreowanie przyszłości zawodowej często determinowane jest doświadczeniami nabywanymi podczas praktyk, dlatego ten czas jest bardzo istotny dla studentów Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt. Należy podkreślić, że wśród opinii praktykodawców zawieranych w Dziennikach Praktyk nie odnotowano negatywnych opinii, co potwierdza merytoryczne przygotowanie studentów, ale jednocześnie oznacza, że zbyt wczesne kierowanie ich na praktykę może stanowić przyczynę obniżenia tego wskaźnika. W r.a. 2021/2022 wprowadzono nieobowiązkową ankietę satysfakcji z praktyk [LINK](#), jednakże poziom jej zwrotu jest niski. Wyznaczenie i przedstawienie formy dziennika praktyk oraz sprawozdania z praktyk, sprawdziło się. Większość przedkładanych przez praktykantów opracowań spełnia wymagania. Opracowania w tej formie usprawniły ich kontrolę i proces oceniania praktyk.

Tabela 1. Praktykanci WHiBZ w r.a. 2021/2022

KIERUNEK	LICZBA PRAKTYKANTÓW
ZOOT S (STACJONARNE)	12
ZOOT N (NIESTACJONARNE)	17
ZOOT N PRZYSP. (NIESTACJONARNE)	15
IW ^{*1}	28
IW ^{*2}	16
ZOOF-ZWNIE	16
ZOOF-ZWT	65
RAZEM	169

^{*1} – DANE DOTYCZĄ GRUPY REALIZUJĄCEJ PRAKTYKI W R.A. 2020/2021 A ROZLICZAJĄCEJ SIĘ DO KOŃCA VII SEMESTRU W R.A. 2021/2022 BEZ UWZGLĘDNIENIA ICH W SUMIE STUDENTÓW REALIZUJĄCYCH PRAKTYKĘ W R.A. 2021/2022

^{*2} – DANE DOTYCZĄ STUDENTÓW REALIZUJĄCYCH PRAKTYKĘ PO VI SEMESTRZE W R.A. 2021/2022 MAJĄCYCH OBOWIĄZEK ROZLICZENIA SIĘ Z PRAKTYK DO KOŃCA SEMESTRU VII W R.A. 2022/2023, UWZGLĘDNIONO TĘ GRUPĘ W SUMIE PRAKTYKANTÓW W R.A. 2021/2022

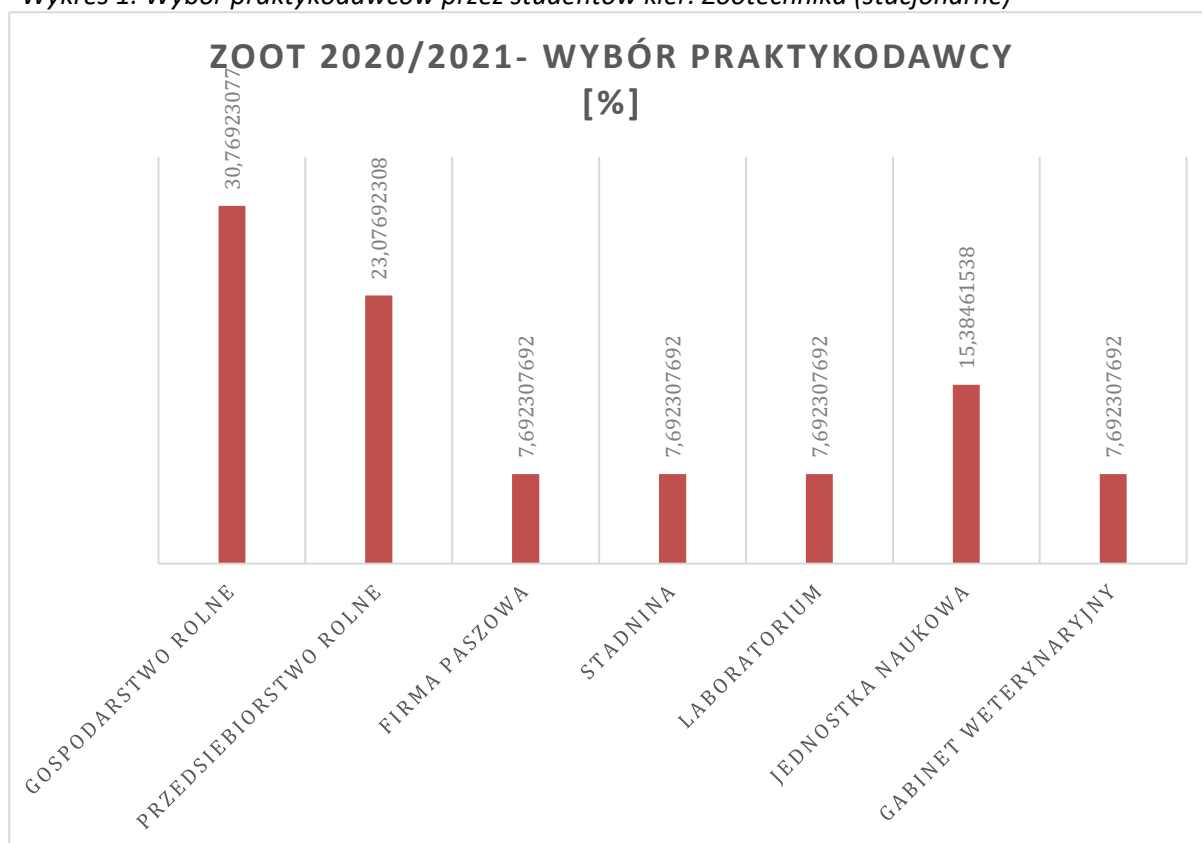
Studenci kierunku Zootechnika realizujący praktykę stanowili 20,12% praktykantów w r.a. 2021/2022.

Z czego studenci Zootechniki (stacjonarne) 7,10%, a Zootechnika (niestacjonarne) odpowiednio 10,06% (ZOOT N) i 8,87% (ZOOT N przysp.).

W celu poszerzenia analizy decyzji doboru praktykodawców poniżej zaprezentowano wyniki dla ZOOT S z r.a. 2020/2021.

ZOOTECHNIKA (stacjonarne)

Wykres 1. Wybór praktykodawców przez studentów kier. Zootechnika (stacjonarne)

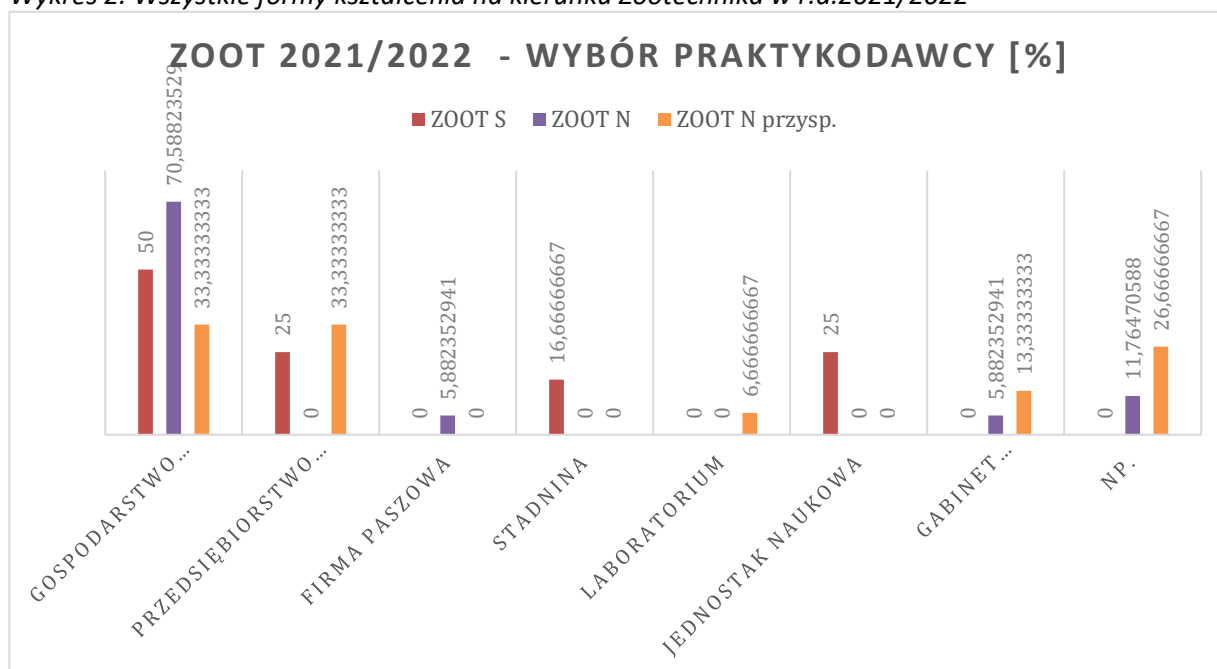

Studenci kierunku Zootechnika w r.a. 2020/2021, wśród miejsc odbywania praktyk zdecydowali się na jednostki umożliwiające im zapewnienie zakładanych efektów uczenia się. Wybrane organizacje związane były głównie z pracą z dużymi zwierzętami gospodarskimi – krowy mleczne, trzoda chlewna czy konie. Jednak część studentów podjęła się realizacji praktyk w laboratoriach czy w jednostce naukowej. W ten sposób potwierdzono, że na kierunku kształcenia Zootechnika umożliwia się studentom możliwość realizacji działalności badawczej, co stanowić może podwalinę podjęcia przez nich w przyszłości decyzji o realizacji doktoratów (Wyk.1.). W r.a. 2021/2022 wśród wszystkich studentów kierunku wystąpiło największe zainteresowanie realizacją praktyk w produkcji zwierzęcej. W przypadków studentów posiadających gospodarstwa rodzinne, realizowali oni praktykę właśnie w tych jednostkach. Spośród rekomendowanych przedsiębiorstw rolnych największym zainteresowaniem cieszyła się produkcja bydła i trzody chlewnej, nieco mniejszym zainteresowaniem produkcja drobiu i pasz. (Wyk.2.).

Tabela . Stosunek [%] wyboru praktykodawcy z bazy miejsc rekomendowanych do propozycji studentów

	ZOOT S	ZOOT N	ZOOT N (przysp.)
z bazy	41,7	5,9	6,7
zaproponowane	58,3	94,1	93,3

Wykres 2. Wszystkie formy kształcenia na kierunku Zootechnika w r.a.2021/2022

ZOOTECHNIKA (niestacjonarne)

Studenci kierunku Zootechnika (niestacjonarne) rozliczają się z praktyk zawodowych do VII semestru. W analizie uwzględniono grupę zobowiązaną do rozliczenia (ZOOT N) oraz grupę (ZOOT N przysp.) realizującą praktykę już na VI semestrze. Część studentów zaczęła praktykować już od V semestru, decydując się głównie na praktyki w gospodarstwach rolnych zajmujących się produkcją zwierzęcą. Kilkoro studentów ma jeszcze czas, aby dopełnić obowiązek rozliczenia się z praktyk (NP). Nie uznaje się za praktykodawcę podmiotu w którym student pozostawałby w stosunku pracy.

Tabela 3. Rozkład [%] ocen w grupach

2021/2022	2,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	BD
ZOOT S	0	23,53	5,88	23,53	11,76	35,29	0
ZOOT N	0	0	0	0	8,30	91,70	0
ZOOT N (przysp.)*1	0	6,25	0	0	12,50	56,25	25,00

BD – student nie rozliczył się z dokumentacji, ale zgodnie z planem studiów ma czas do końca VII semestru

*1 jedna osoba skreślona z listy studentów

Większość praktykantów ZOOT S realizowała swoje praktyki w okresie letnim. Studenci kierunku Zootechnika (niestacjonarne) są najbardziej mobilni podczas wyszukiwania miejsc praktyk – podobnie jak studenci kierunku Zoofizjoterapia. Studenci kierunku Zootechnika (stacjonarne) praktyki realizują w pobliżu miejsca zamieszkania lub w znanych sobie jednostkach. Dla porównania studenci kierunku Inspekcja weterynaryjna, wykazują dążenie do realizacji praktyk w instytucjach lub jednostkach związanych z produkcją zwierzęcą na dużą skalę lub w instytucjach wspierających rynek rolno-spożywczy. Zarówno w r.a. 2020/2021 jak i w r.a. 2021/2022 – pomimo możliwości skorzystania z programu Erasmus+, wśród studentów kierunku Zootechnika nie zaistniało zainteresowanie realizacją praktyk zawodowych za granicą (wskaźnik = 0). Przypadków niespełnienia warunków do realizacji praktyk w organizacjach nie stwierdzono. Jednakże niektóre organizacje z uwagi na swoje ograniczenia zostaną wyeliminowane z bazy miejsc rekomendowanych na kolejny rok akademicki dla kierunku kształcenia Zootechnika.

Na wniosek studenta dopuszczano realizację praktyk zawodowych w trybie przyspieszonym, co może wpływać na ogólną liczebność grup poddawanych analizom w przedstawionym raporcie.

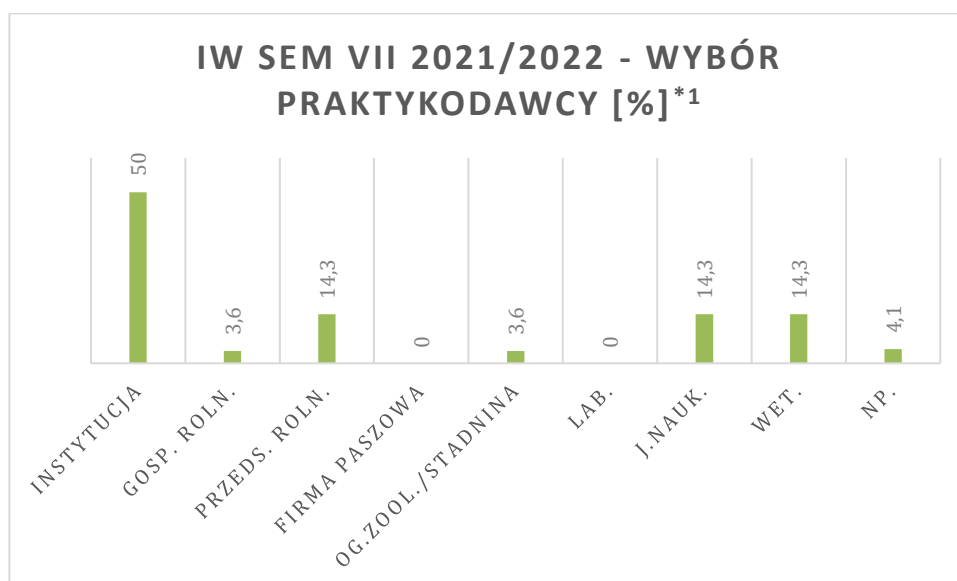
W zestawieniach wykazano miejsca w których realizowane były praktyki również w przypadkach, gdzie praktykant decydował się na realizację praktyki w więcej niż jednym podmiocie. Zgodnie z regulaminem, student może realizować praktyki w więcej niż jednym miejscu.

Opinie studentów oraz rezultaty weryfikacji praktykodawców podczas i po realizacji praktyk posłużą do uaktualnienia zamieszczonej na stronie WHiBZ bazy rekomendowanych miejsc praktyk na r.a. 2022/2023 przed rozpoczęciem semestru letniego. Modernizacja systemu organizowania praktyk w r.a. 2021/2022 na WHiBZ wpisuje się w założenia strategii rozwoju kształcenia na kierunku Zootechnika.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

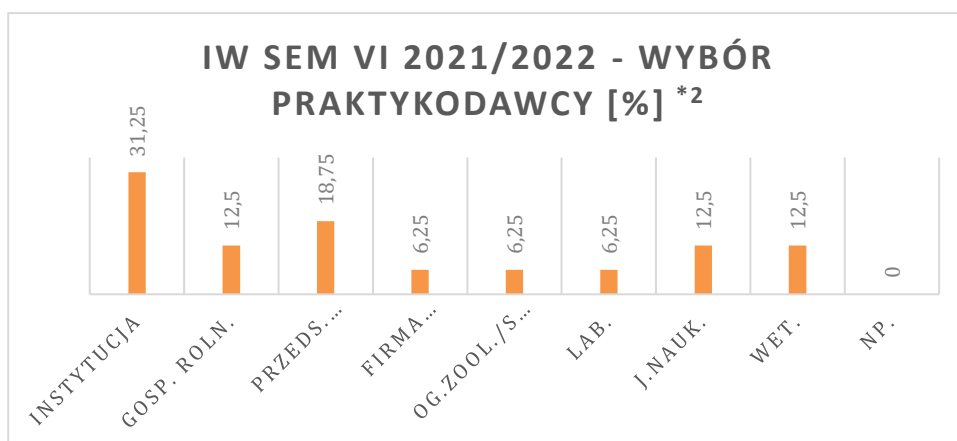
Studenci kierunku kształcenia Inspekcja weterynaryjna stanowili w r.a. 2021/2022 26,03% praktykantów w grupie studentów realizujących praktyki zawodowe. Zgodnie z programem kształcenia studenci tego kierunku mają obowiązek zrealizować praktykę po VI semestrze a rozliczyć się z praktyki do końca VII semestru. Jednakże wszyscy zadbali o to, aby rozliczyć się z praktyki zawodowej jak najszybciej po jej zrealizowaniu.

Wykres 3. Wybory praktykodawców na kierunku Inspekcja weterynaryjna IW*¹

*¹ – dane dotyczą grupy realizującej praktyki w r.a. 2020/2021 a rozliczającej się do końca VII semestru w r.a. 2021/2022 bez uwzględnienia ich w sumie studentów realizujących praktykę w r.a. 2021/2022

Wykres 4. Wybory praktykodawców na kierunku Inspekcja weterynaryjna IW*²

*² – dane dotyczą studentów realizujących praktykę po VI semestrze w r.a. 2021/2022 mających obowiązek rozliczenia się z praktyk do końca semestru VII w r.a. 2022/2023, uwzględniono tę grupę w sumie praktykantów w r.a. 2021/2022

Studenci kierunku Inspekcja weterynaryjna, wykazują dążenie do realizacji praktyk w instytucjach lub jednostkach związanych z produkcją zwierzęcą na dużą skalę lub w instytucjach wspierających rynek rolno-spożywczy. Zarówno w r.a. 2020/2021 jak i w r.a. 2021/2022 – pomimo możliwości skorzystania z programu Erasmus+, wśród studentów kierunku Inspekcja weterynaryjna nie zaistniało zainteresowanie realizacją praktyk zawodowych za granicą (wskaźnik = 0).

Tabela 4. Stosunek wyboru praktykodawcy z bazy miejsc rekomendowanych do propozycji studentów [%]

	<i>IW</i> *1	<i>IW</i> *2
z bazy	57,20	62,50
zaproponowane	42,80	37,50

uwzględniono możliwość realizacji praktyki w więcej niż 1 miejsce

Tabela 5. Rozkład [%] ocen w grupach

2021/2022	2,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	BD
<i>IW</i> *1	0	0	0	14,3	3,6	82,1	0
<i>IW</i> *2	0	0	0	12,5	18,75	75	6,25

BD – student nie rozliczył się z dokumentacji, ale zgodnie z planem studiów ma czas do końca VII semestru

*1 – dane dotyczą grupy realizującej praktyki w r.a. 2020/2021 a rozliczającej się do końca VII semestru

w r.a. 2021/2022 bez uwzględnienia ich w sumie studentów realizujących praktykę w r.a. 2021/2022

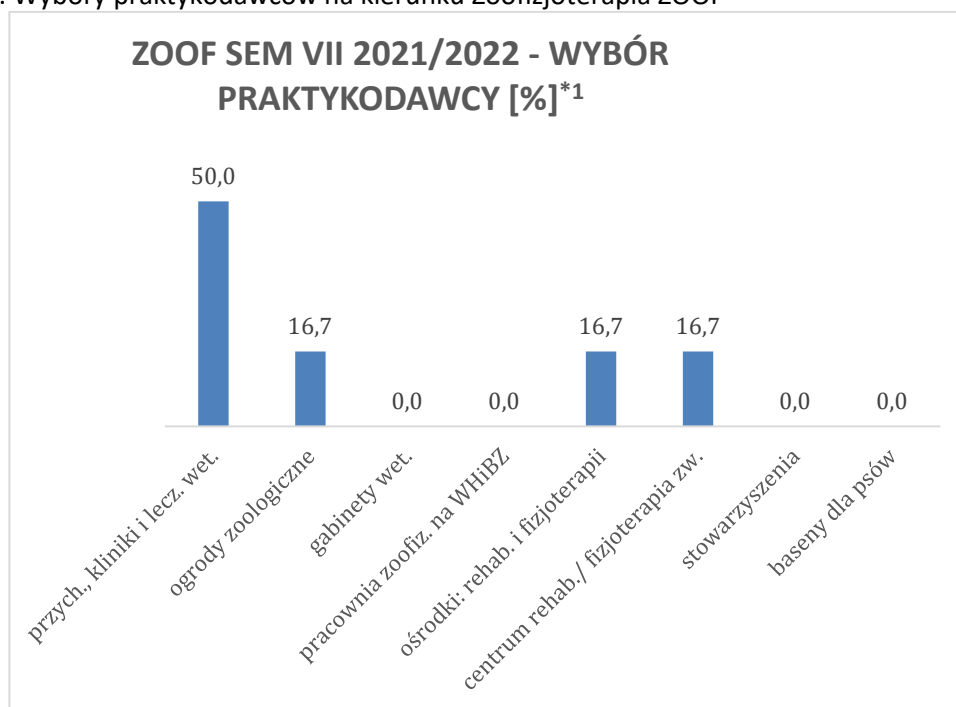
*2 – dane dotyczą studentów realizujących praktykę po VI semestrze w r.a. 2021/2022 mających obowiązek rozliczenia się z praktyk do końca semestru VII w r.a. 2022/2023, uwzględniono tę grupę w sumie praktykantów w r.a. 2021/2022

Brak przystąpienia do podjęcia praktyki wynikał z przypadku wystąpienia konieczności powtarzania roku przez studenta. Podobnie, na kierunku kształcenia Inspekcja weterynaryjna, po wprowadzeniu nowego Regulaminu praktyk oraz ustandaryzowaniu dokumentacji wymaganej do prawidłowego zrealizowania praktyk, ułatwiło to obsługę dokumentacji a także usprawniło ocenianie. Wśród przedstawionych w sekcji „Podsumowanie” opinii studentów o praktykodawcach nie odnotowano negatywnych opinii o przebiegu praktyk. W r.a. 2021/2022 zdarzył się przypadek zmiany miejsca praktyk przez studenta z uwagi na zmianę sytuacji rodzinnej. W opracowaniu uwzględniono możliwość realizacji praktyk w więcej niż jednym miejscu. Przeprowadzone kontrole miejsc praktyk nie wykazały odstępstw.

ZOOFIZJOTERAPIA

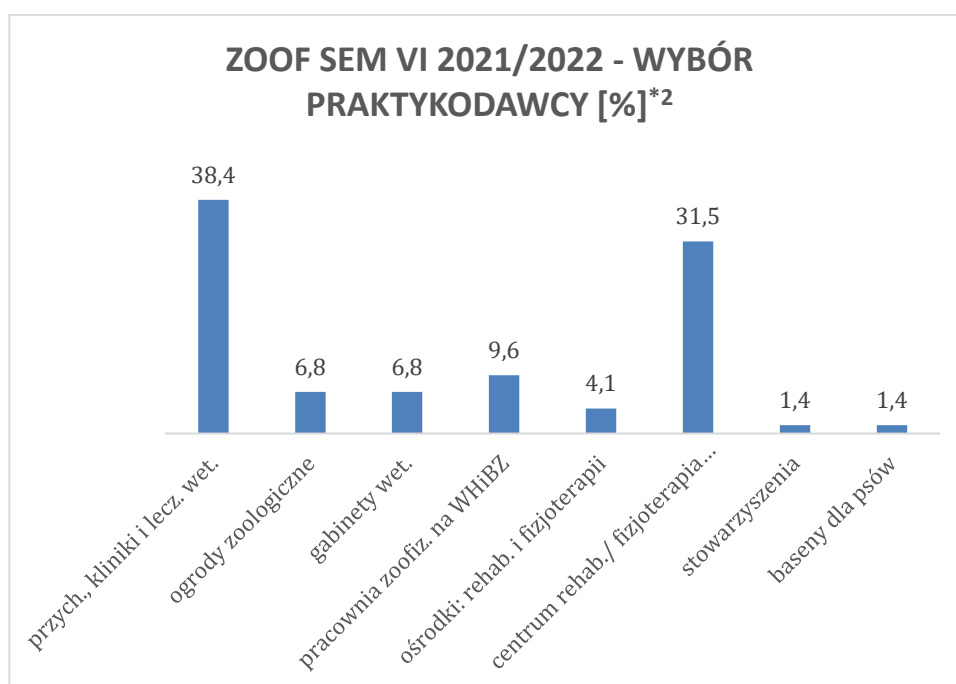
W r.a. 2021/2022, realizujący praktykę studenci kierunku Zoofizjoterapia stanowili 47,93% wszystkich praktykantów: z czego studenci specjalności ZWNIE - 9,47%, a specjalności ZWT - 38,46%. Z obowiązku rozliczenia się praktyk do końca września 2022 r. skorzystało 81 studentów kierunku ZOOF, co stanowi 97,59% wszystkich upoważnionych.

Wykres 6. Wybory praktykodawców na kierunku Zoofizjoterapia ZOOF^{*1}

^{*1} – dane dotyczą grupy realizującej praktyki w r.a. 2020/2021 a rozliczającej się do końca VII semestru w r.a. 2021/2022 bez uwzględnienia ich w sumie studentów realizujących praktykę w r.a. 2021/2022

Wykres 7. Wybory praktykodawców na kierunku Zoofizjoterapia ZOOF^{*2}

^{*2} – dane dotyczą studentów realizujących praktykę po VI semestrze w r.a. 2021/2022 mających obowiązek rozliczenia się z praktyk do końca semestru VII w r.a. 2022/2023, uwzględniono tę grupę w sumie praktykantów w r.a. 2021/2022

W r.a. 2020/2021 - studenci kierunku Zoofizjoterapia najczęściej na swoje miejsce praktyk wybierali jednostki, w których mogli rozwijać swoje pasje oraz poszerzyć zakres umiejętności zawodowych nabytych na studiach. Wśród licznej grupy studentów tego kierunku byli również tacy, którzy praktykę odbyli w pracowni zoofizjoterapii na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt. Jednak grupa ta stanowiła 8,64% wszystkich upoważnionych do realizacji praktyk.

Pomimo możliwości skorzystania z programu Erasmus+, żaden student kierunku Zoofizjoterapia nie zainteresował się realizacją praktyk zawodowych za granicami kraju.

Tabela 7. Stosunek wyboru praktykodawcy z bazy miejsc rekomendowanych do propozycji studentów [%]

	ZOOF*1	ZOOF *2
z bazy	57,20	73,97
zaproponowane	42,80	26,03

uwzględniono możliwość realizacji praktyki w więcej niż 1 miejsce

Tabela 8. Rozkład [%] ocen w grupach

2021/2022	2,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	BD
ZOOF*1	0	0	0	0	10,0	80,0	10,0
ZOOF *2	0	0	0	2,7	30,1	64,4	2,7

BD – student nie rozliczył się z dokumentacji, ale zgodnie z planem studiów ma czas do końca VII semestru

*1 - dane dotyczą grupy realizującej praktyki w r.a. 2020/2021 a rozliczającej się do końca VII semestru w r.a. 2021/2022 bez uwzględnienia ich w sumie studentów realizujących praktykę w r.a. 2021/2022

*2 – dane dotyczą studentów realizujących praktykę po VI semestrze w r.a. 2021/2022 mających obowiązek rozliczenia się z praktyk do końca semestru VII w r.a. 2022/2023, uwzględniono tę grupę w sumie praktykantów w r.a. 2021/2022

W przypadku studentów kierunku Zoofizjoterapia odnotowano: brak dokumentacji potrzebnej do zaliczenia praktyki oraz nieprzystąpienie przez studenta do praktyki. Przyczyną niepodjęcia praktyk zawodowych była konieczność powtarzania roku przez studenta.

Dzięki nowo wprowadzonemu Regulaminowi praktyk oraz ustandaryzowaniu dokumentacji potrzebnej do prawidłowego zrealizowania praktyk – ocenianie ich (na podstawie opinii opiekuna zakładowego oraz dzienniczka i sprawozdania z praktyk) stało się dużo prostsze. We wszystkich sprawozdaniach praktykanci zawarli swoją opinię podsumowującą przebieg praktyki oraz zaopiniowali miejsce realizacji przedmiotu. Z kolei, we wszystkich dziennikach praktyk pracodawcy pozytywnie zaopiniowali zaangażowanie, empatię oraz teoretyczne przygotowanie do pracy w jednostkach.

Opracowanie:
Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk studenckich
/dr inż. Mirosław Banaszak/
Opiekun ds. praktyk studenckich – kier. Zoofizjoterapia
/dr inż. Karolina Stasiak/